

Schoolgids de Bosschool Doorn schooljaar 2022-2023

Bartiméus
speciaal onderwijs en
voortgezet speciaal onderwijs

Stichting Bartiméus Sonneheerdt is dé expertiseorganisatie in Nederland op het gebied van leven, leren en werken met slechtziendheid of blindheid (en eventueel bijkomende beperkingen) voor alle mensen met een visuele beperking en iedereen die professioneel of persoonlijk bij hen betrokken is. Stichting Bartiméus Onderwijs is onderdeel van Bartiméus en maakt deel uit van de klantgroep Kind en Jeugd.

Naast onderwijs voor leerlingen die slechtziend, blind en/of meervoudig beperkt zijn, geeft Bartiméus ook ambulante onderwijskundige begeleiding op andere scholen en ambulante begeleiding thuis.

Wanneer functioneren met een visuele beperking tot vragen leidt, is Bartiméus beschikbaar voor antwoorden en persoonlijk deskundig advies. Zodat iemand die slechtziend of blind is het leven kan leiden dat bij hem of haar past.

Want uiteindelijk gaat het niet om hoeveel procent je ziet. Het gaat om hoeveel procent je leeft. Bartiméus gaat voor 100% leven.

Bartiméus werkt vanuit een christelijke visie en staat open voor alle cliënten, ongeacht hun levensbeschouwing.

Tot Bartiméus' taken behoren eveneens diagnostiek, wetenschappelijk onderzoek, deskundigheidsbevordering en het verder ontwikkelen van dienstverlening en onderwijs.

Inleiding

Het speciaal en het voortgezet speciaal onderwijs van Bartiméus in Doorn (SO en VSO), verder te noemen 'de Bosschool', is een school voor kinderen met een visuele- en meervoudige beperking in de leeftijd van 4 tot 20 jaar. Ons onderwijs kenmerkt zich door een professionele kwaliteitsstructuur, waar medewerkers het kind de ruimte geven om zich te ontplooiën en stimuleren om te laten zien wat het kan. Zo nodig met hulp van aangepaste materialen of extra begeleiding.

Deze schoolgids is bedoeld om (toekomstige) ouders en andere geïnteresseerden een indruk te geven van de werkwijze en sfeer binnen de Bosschool. Om ervoor te zorgen dat u de informatie die u zoekt gemakkelijk kunt vinden, bestaat de gids uit twee delen.

Algemene en praktische informatie

In dit algemene deel beschrijven we onze school en de manier waarop we onderwijs bieden vanuit het beleid voor meerdere schooljaren, zoals:

- onderwijsprogramma en lestijden
- contactmomenten ouders
- vervoer, verlof en verzuim

Jaarlijks supplement

Daarnaast is er een supplement voor ouders die al een kind op school hebben. Daarin staat de praktische informatie die betrekking heeft op de organisatie van het betreffende schooljaar, zoals:

- groepsindeling en bemensing van de groepen
- jaarkalender met daarop de geplande schoolactiviteiten
- informatie over de ontwikkeldoelen en kwaliteitszorg

Vragen? Wij beantwoorden ze graag!

Stel ze telefonisch op 0343 – 52 65 76 of per mail naar bosschoolsecretariaat@Bartiméus.nl

Persoonlijk kennismaken? Dat kan uiteraard ook. U bent van harte welkom voor een gesprek en/of rondleiding.

Hartelijke groet,
Team de Bosschool, Bartiméus te Doorn

'Laat horen wat jij kan!'

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Algemene en praktische informatie	3
Jaarlijks supplement	3
Vragen? Wij beantwoorden ze graag!	3
Inhoudsopgave	5
1. Ons onderwijs	9
Gewoon waar dat kan, speciaal waar nodig	9
Onderwijs op de Bosschool	9
Het SO (Speciaal Onderwijs)	9
Het VSO (Voortgezet Speciaal Onderwijs)	10
Expertise	11
Klassenindeling	11
Ontwikkelingsgebieden	12
Leerlingen volgen via leerlingvolgsystemen	12
Video Interactie Begeleiding en systeembegeleiding	13
In-, door- en uitstromen leerlingen en nazorg	13
Contact met schools	15
Kennismakingsgesprek	15
Bespreken ontwikkelingsperspectiefplan (OPP)	15
Vieringen	16
Bezoekdag	16
Contact via Schriftje.nl en Klasbord	16
Website	16
3. Samenstelling team	18
Teamleden en hun rol	18
4. Praktische informatie	21
Gym(kleding)	21
Lesrooster	22
Schooltijden SO	22
Lunch en pauzes	22
Ouderbijdrage	22
Schoolreis	23
Schooltasinformatie	23
(Taxi)vervoer	23
Traktaties	23

Verlof aanvragen	24
Ziek of afwezig calamiteit buiten schooltijd	24
5. Leerling-ondersteuning	26
Zorg tijdens onderwijs en extra ondersteuning	26
Commissie van Leerling-ondersteuning (CvL)	26
Ondersteuningsstructuur	27
Para)Medisch	28
Oogarts	28
Arts Verstandelijk Gehandicapten (AVG)	28
GGD-arts	28
Medicijnen en medische handelingen	28
Therapieën onder schooltijd	29
6. Reglementen en regelingen	32
Beoordeling arbeidsvermogen en Wajong	32
Bescherming persoonsgegevens	32
Foto's en video-opnamen	33
Incidenten	33
Klachten	33
Schorsing en verwijdering	34
Sociale veiligheid	35
Specifieke begeleidingsmogelijkheden thuis	35
Tegemoetkoming scholieren 18+ en ziektekostenverzekering	36
Verzuim	36
Bijlage 1 Onderwijsprogramma	38
Ontwikkelingsgebieden	38
Expertisevakken cluster 1	38
Bijzondere activiteiten projecten	39
Doelgroepenmodel	39
Bijlage 2 Toelating	43
Commissie van Onderzoek regelt toelating	43
Procedure voor toelating	43
Bijlage 3 Zicht op ontwikkeling en begeleiding	45
Groepsplan en leerlingplan	45
Bijlage 4 Stage op het VSO	47
Bijlage 5 Over Bartiméus	49
Bartiméus Kind & Jeugd	49
Bartiméus Onderwijs	49
Missie, identiteit en bouwstenen	50
Instellingsplan en jaarplan	52

Innovatie en ontwikkeling	52
ICT (informatie- en communicatietechnologie)	53
De kennisorganisatie	53
Medezeggenschapsraad (MR)	53
Sponsoring	54
Inspectiebezoek en toezichtarrangementen	54
Zelfevaluatie- en tevredenheidonderzoek	55
Bijlage 6 Afkortingenlijst	55

Deze gids is gecheckt op toegankelijkheid. Alle afbeeldingen zijn voorzien van alt-tekst. Let op: niet alle plaatjes staan inline.

Deze schoolgids is desgewenst ook als papieren versie beschikbaar en op te vragen via hierboven genoemd e-mailadres.

In deze schoolgids spreken we over ouders: hiermee worden ook de verzorgers bedoeld, evenals eenoudergezinnen.

Bij deze schoolgids hoort een supplement met jaarlijks wisselende informatie.

**'Gewoon waar dat kan,
speciaal waar nodig'**

1. Ons onderwijs

Gewoon waar dat kan, speciaal waar nodig

Bartiméus is dé expertiseorganisatie voor kinderen, jongeren en volwassenen die blind of slechtziend zijn. Bartiméus Onderwijs verzorgt op de Bosschool in Doorn onderwijs aan leerlingen met een visuele beperking en meervoudige beperking. De Bosschool is de afdeling voor Zeer Moeilijke Lerende kinderen (ZMLK) en biedt onderwijs aan leerlingen met een visuele en verstandelijke beperking en daarnaast nog andere beperkingen. Ons onderwijs sluit aan bij de individuele mogelijkheden, talenten en de belevingswereld van leerlingen.

Het motto van ons onderwijs is: 'Ik doe mee!'. Leerlingen krijgen ruimte om zich te ontplooiën en worden gestimuleerd te laten zien wat zij kunnen, zodat zij het leven kunnen gaan leiden wat bij hen past. Het uitgangspunt is: 'gewoon waar het kan, speciaal waar nodig'.

Onderwijs op de Bosschool

Ons gebouw is onderdeel van een verbrede school, waarin de Bosschool, het FabLab, dagbesteding, een therapeutische peutergroep en een kinderdagverblijf samen een plaats hebben. Dit biedt mogelijkheden tot samenwerking en uitwisseling van kennis.

Onze leerlingen hebben, naast visuele en verstandelijke beperkingen, ook andere beperkingen, waaronder motorische en/of spraak-taal problemen. De combinatie van beperkingen vereist een aangepast onderwijsaanbod, waarbij de leerstof gestructureerd en in kleine stapjes wordt aangeboden.

Een kind dat zeer moeilijk leert, moeite heeft met het zich eigen maken van sociale situaties bieden we specialistische begeleiding.

De Bosschool is ingedeeld in twee onderwijskundige afdelingen. We onderscheiden een afdeling speciaal onderwijs (SO) en een afdeling voortgezet speciaal onderwijs (VSO).

Het SO (Speciaal Onderwijs)

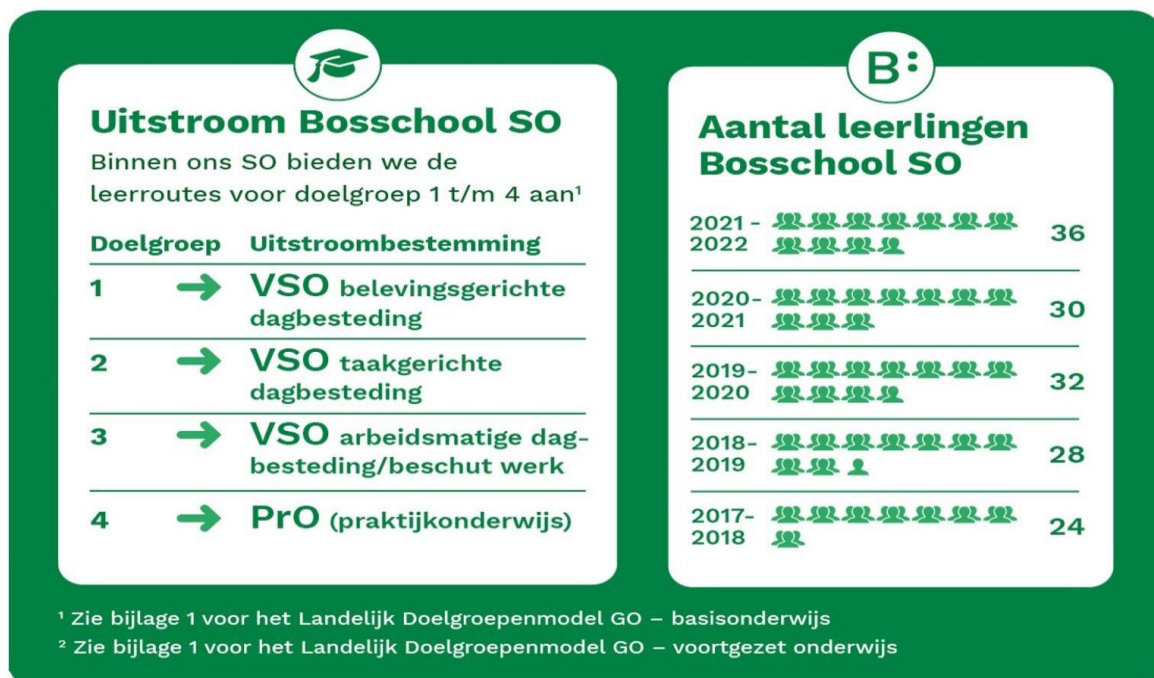
Het SO is er voor leerlingen van 4 jaar t/m 12 jaar. Hier wordt gewerkt aan de kerndoelen voor ernstig meervoudig beperkte leerlingen. De kerndoelen zijn afgestemd op het ontwikkelingsniveau van het kind. Een voorbeeld is

het kerndoel 'leerlingen leren communiceren met gesproken taal, picto's of gebaren'. Naast de kerndoelen voor Nederlands en rekenen, worden er doelen opgesteld op het gebied van "oriëntatie op jezelf en de wereld", het vergroten van de zelfredzaamheid en zelfstandigheid. Hierbij wordt er ingezet op de zintuiglijke ontwikkeling.

Het VSO (Voortgezet Speciaal Onderwijs)

Het VSO is er voor leerlingen van 12 t/m 20 jaar. Hier wordt gewerkt aan de kerndoelen voor het voortgezet speciaal onderwijs in het uitstroomprofiel Dagbesteding. Deze kerndoelen zijn erop gericht om leerlingen zo zelfstandig mogelijk en succesvol te laten uitstromen. Daarbij gaat het erom dat leerlingen zo zelfstandig mogelijk kunnen functioneren op de gebieden: Wonen, Werken, Vrije tijd en Burgerschap.

Door middel van belevingsactiviteiten en praktische vaardigheden bouwt de leerling zijn/haar portfolio op. Het portfolio laat zien, welke vaardigheden de leerling beheerst en waar zijn/haar interesses liggen. De praktische vakken die in het VSO worden gegeven zijn: koken, groen, hygiëne/verzorging en arbeidstechniek. Tijdens de VSO-periode wordt er naast de praktische vakken ook praktijkervaring opgedaan door middel van stage lopen. In [bijlage 4](#) leest u meer over de stage op het VSO.

Uitstroom Bosschool VSO

Binnen ons VSO bieden we de leerroutes voor doelgroep 1 t/m 4 aan¹

Doelgroep		Uitstroombestemming
1	→	belevingsgerichte dagbesteding
2	→	taakgerichte dagbesteding
3	→	arbeidsmatige dagbesteding/beschut werk
4	→	beschut werk/arbeid

Aantal leerlingen Bosschool VSO

2021 - 2022		24
2020 - 2021		28
2019 - 2020		25
2018 - 2019		24
2017 - 2018		30

¹ Zie bijlage 1 voor het Landelijk Doelgroepenmodel GO – basisonderwijs

² Zie bijlage 1 voor het Landelijk Doelgroepenmodel GO – voortgezet onderwijs

Expertise

Naast de hierboven beschreven doelen voor SO en VSO werken we ook aan doelen speciaal voor meervoudig beperkte leerlingen van cluster 1. Zo is er aandacht voor Oriëntatie & Mobiliteit en digitale vaardigheid, afgestemd op de mogelijkheden van de leerling.

Klassenindeling

Aan het eind van elk schooljaar worden de klassen opnieuw samengesteld voor het volgende schooljaar.

De grootte van de groepen varieert van 4 tot 8 leerlingen. Hierdoor is het mogelijk om uw kind zo nodig extra te begeleiden en/of in te gaan op specifieke behoeften. Wij streven ernaar om in elke klas te werken met een leerkracht en een onderwijsassistent, aangevuld met een zorgmedewerker.

Bij de klassenindeling kijken we naar het niveau van functioneren en het best passende pedagogische klimaat voor de leerlingen. We sluiten aan bij de mogelijkheden van de leerlingen, waardoor de leeftijden in een klas uiteen kunnen lopen. In alle groepen zitten blinde en slechtziende leerlingen bij elkaar. Een aantal weken voor het einde van het schooljaar informeren wij u schriftelijk over de nieuwe klassenindeling.

Ontwikkelingsgebieden

In [bijlage 1](#) leest u op welke ontwikkelingsgebieden ons onderwijsaanbod gericht is en welke expertisevakken aangeboden worden.

Leerlingen volgen via leerlingvolgsystemen

Ontwikkelingsperspectief Plan (OPP)

Het Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) is verplicht voor alle leerlingen in het (voortgezet) speciaal onderwijs en wordt binnen zes weken na begin van het schooljaar of na start van een nieuwe leerling op de Bosschool vastgesteld, besproken met ouders en getekend. In het OPP wordt beschreven welke ontwikkelingsmogelijkheden een leerling heeft op langere termijn en welk eindniveau van de leerling verwacht kan worden. In het OPP leest u welk onderwijsaanbod en welke ondersteuning de leerling krijgt, om het te verwachten eindniveau te halen. Meer over het OPP en leerlingplan leest u in [hoofdstuk 2](#) en [bijlage 3](#).

Ontwikkelingsvolgmodel (OVM)

Om de ontwikkeling van uw kind goed te kunnen volgen, vullen wij elk jaar het leerlingvolgsysteem in. Wij werken met het 'OntwikkelingsVolgModel' (OVM) van het Seminarium voor Orthopedagogiek. Hiermee brengen wij het ontwikkelingsniveau van de leerlingen per ontwikkelingsdomein in kaart. Het OVM wordt jaarlijks ingevuld en geëvalueerd met ouders.

Handelingsgericht werken (HGW) en Opbrengstgericht werken (OGW)

We kiezen voor handelingsgericht werken (HGW) om de kwaliteit van het onderwijs en de begeleiding van alle leerlingen te verbeteren. HGW is een systematische manier van werken, waarbij het aanbod afgestemd is op de basisbehoeften van de leerlingen. Aan de hand van kind kenmerken wordt gekeken welke onderwijsbehoeften het betreffende kind heeft. Het onderwijs wordt daarop aangepast.

De kernvraag bij opbrengstgericht werken (OGW) is: wanneer zijn wij tevreden met de behaalde resultaten en bieden wij de leerlingen het juiste onderwijsaanbod? Eenmaal per jaar worden ook op landelijk niveau de OVM-resultaten van alle scholen van cluster 1¹ tezamen met de clusterfoto's geëvalueerd.

¹ Cluster 1: scholen voor leerlingen die blind of slechtziend zijn en leerlingen die een meervoudige visuele beperking hebben en die zeer moeilijk leren. De onderwijsinstellingen zijn: Koninklijke Visio en Bartiméus.

Video Interactie Begeleiding en systeembegeleiding

In de begeleiding van de leerkrachten/klassenleiding wordt door de orthopedagoog en/of de ondersteuningscoördinator regelmatig gebruik gemaakt van filmopnames.

Deze beelden stellen ons in staat samen de onderwijsleersituatie te bekijken en waar nodig te verbeteren. We werken met de methode School Video Interactie Begeleiding (SVIB).

De orthopedagoog gebruikt opnames ook om samen met de klassenleiding het gedrag van de leerling beter te kunnen lezen. Centraal hierin staat samen duiden van de betekenis van het gedrag en zo komen tot de begeleiding die nodig is om goed te kunnen afstemmen op de leerling. De gebruikte methodiek is 'Ontdekkend kijken' van J. Heijkoop. In de school noemen we dit 'systeembegeleiding'.

De opnames worden niet openbaar gemaakt. Wanneer deze opnames belangrijke informatie geven over uw kind, stellen wij u hiervan op de hoogte.

In-, door- en uitstromen leerlingen en nazorg

Toelating

Er is een Commissie van Onderzoek die besluiten neemt over de toelating van leerlingen. In [bijlage 2](#) vindt u meer informatie over de toelating.

Instroom

Nieuwe leerlingen die aangemeld worden, worden op twee momenten in het schooljaar toegelaten: na de zomervakantie en begin februari.

Door- en uitstroom

Op de Bosschool is de overgang van SO naar VSO een doorgaande lijn. Voordat het kind overgaat van SO naar het VSO wordt er een herindicatie uitgevoerd om te onderzoeken of plaatsing op de Bosschool nog steeds passend is. Deze herindicatie wordt ook uitgevoerd als de leerling ongeveer acht jaar is en wederom rond het zestiende levensjaar.

Onze leerlingen stromen veelal uit van SO naar VSO en van VSO naar dagbesteding. In het jaarlijkse supplement bij deze schoolgids leest u meer over waar onze leerlingen naar uitstromen.

Nazorg bij uitstroom

Zowel na tussentijdse schoolverlating als na schoolverlating aan het einde van de schoolloopbaan worden leerlingen twee jaar gevolgd. De school registreert de dagbestedingsplek van de leerling en evalueert naast de tevredenheid van de leerling de tevredenheid van de ontvangende dagbestedingsplek. Bij de uitstroomplek richten wij ons op de kritische succesfactoren. Deze vormen de input voor eventuele bijstelling van ons onderwijs.

'Ik leer in mijn eigen tempo'

2. Contactmomenten met ouders/verzorgers

Contact met school

Ouders staan wat ons betreft naast ons als het om de ontwikkeling van hun kind op school gaat. Zowel ouders als school zijn nauw betrokken bij de opvoeding en de begeleiding van de kinderen. Wij hebben een gezamenlijk belang, namelijk zorgen voor optimale omstandigheden voor de ontwikkeling en het leren van kinderen, op school en thuis. Hiervoor dienen wij wederzijdse verwachtingen uit te spreken en samen op zoek te gaan naar de beste oplossing binnen onze mogelijkheden.

Wanneer uw zoon of dochter met de taxi naar school komt, zien of spreken wij elkaar niet. Om toch regelmatig met u contact te (kunnen) hebben, zijn de volgende communicatiemiddelen en -momenten beschikbaar:

Kennismakingsgesprek

Voor de start van een nieuwe leerling vindt er een gesprek plaats tussen ouders en de leerkracht, zodat de leerkracht onder andere op de hoogte is van de begeleidingsbehoefte van de leerling.

Bespreken ontwikkelingsperspectiefplan (OPP)

Aan het begin van het schooljaar heeft u als ouder, samen met anderen die betrokken zijn bij uw kind, een STARTgesprek. Hierin kijken we opnieuw naar wie uw kind is, wat het nodig heeft om tot groei en tot de verwachte uitstroom te komen op de Bosschool. We formuleren samen met ouders doelen en bespreken het Ontwikkelingsvolgmodel (OVM) en leggen de afspraken vast in het OPP.

Halverwege het jaar vindt de tussenevaluatie plaats. We bespreken, in dezelfde samenstelling, of we nog steeds doen wat we hebben afgesproken en of er aanpassingen nodig zijn.

Aan het einde van het schooljaar kijken we terug op het leerjaar. In het EINDgesprek bespreken we samen met u en betrokkenen, welke doelen er zijn behaald en welke doelen niet. We gebruiken hiervoor het OVM.

Ouderavond

Aan het begin van het schooljaar is er een ouderavond waar het programma van de klas besproken wordt. U krijgt ook algemene informatie over ontwikkelingen op school of over een specifiek onderwerp. U ontvangt hiervoor een uitnodiging.

Vieringen

De Kerstviering en de Paasviering vieren we met alle leerlingen van de school. Het is traditie op de Bosschool dat ouders worden uitgenodigd om de Kerstviering bij te wonen.

Ook stellen wij het op prijs als u de afsluiting van het schooljaar bijwoont.

Bezoekdag

U kunt jaarlijks met de leerkracht van uw kind een afspraak maken om een dagdeel bij te wonen. Op zo'n bezoekmoment maakt u een gedeelte van het dagprogramma mee en bent u in de gelegenheid met de leerkracht of onderwijsassistent informatie uit te wisselen.

Het is de bedoeling dat u zelf een afspraak maakt met de leerkracht. Ook is het mogelijk dat een broer of zus van de leerling een dagdeel de lessen bijwoont om te ervaren hoe het is om leerling op de Bosschool te zijn.

Contact via [Schriftje.nl](http://www.schriftje.nl) en [Klasbord](#)

Voor veel van onze leerlingen die onvoldoende in staat zijn te vertellen wat thuis of op school gebeurt, houden wij contact via www.schriftje.nl. Op deze manier blijven thuis en school goed bij elkaar betrokken. Daarnaast maken alle klassen gebruik van [Klasbord](#) om foto's te delen van de dagelijkse activiteiten. In het begin van het schooljaar zal uw toestemming gevraagd worden om foto's te plaatsen van uw zoon/dochter op de groepspagina. Deze foto's zijn alleen toegankelijk voor betrokkenen met wachtwoord.

Website

Op [onze website](#) kunt u meer informatie vinden over onze school.

**'Onze kernkwaliteiten
zijn: creatief, zorgvuldig,
flexibel en praktisch'**

3. Samenstelling team

De dagelijkse leiding van de Bosschool is in handen van de schoolleider. De schoolleider wordt bijgestaan door de commissie van leerling-ondersteuning (CvL). De CvL bestaat uit de volgende leden: de schoolleider, de ondersteuningscoördinatoren (SO en VSO) en de orthopedagoog.

Teamleden en hun rol	
Schoolleider	Geeft leiding aan het team en draagt zorg voor de onderwijskundige ontwikkeling van de school. Is voorzitter van de CvL ² .
Leerkrachten	Werken dagelijks met de groep kinderen en dragen zorg voor een passend leeraanbod per kind. Leerkrachten werken aan de positieve groepsdynamiek en zijn het eerste aanspreekpunt voor ouders.
Leraarondersteuner	Vervangt bij afwezigheid van leerkracht, verzorgt instructie en begeleiding van leerlingen in samenspraak met de leerkracht.
Onderwijs-assistenten	Ondersteunen de leerkrachten in het realiseren van de leerdoelen en in de individuele begeleiding die kinderen nodig hebben. Begeleiden kinderen individueel of in kleine groepen.
Zorgmedewerkers	Ondersteunen de leerkrachten in het uitvoeren van het zorgplan (onderdeel van ontwikkelingsperspectiefplan) en de individuele begeleiding die kinderen nodig hebben. Begeleiden kinderen individueel.
Ondersteuningscoördinatoren (OC'ers)	Begeleiden en ondersteunen leerkrachten in het vormgeven van een passende aanpak per kind. Bespreken met de leerkrachten de ontwikkelingsperspectieven van de leerlingen en de manier waarop die bij elkaar komen in het groepsplan en leerlingplan. Monitoren de leerresultaten en sturen bij waar nodig. Zijn lid van de CvL.

² Commissie van Leerling-ondersteuning

Orthopedagoog	Inhoudelijk expert op het gebied van leren, gedrag en visuele beperking. Doet nieuwe aanmeldingen en wordt betrokken bij complexe hulpvragen over de ontwikkeling van kinderen. Is lid van de CvL en CvO ³ .
Instructeur Oriëntatie & Mobiliteit	Inhoudelijk expert op het gebied van de ontwikkeling van vaardigheden die kinderen nodig hebben om met hun visuele beperking zelfredzaam te zijn in hun omgeving.
Vakleerkrachten drama, muziek en bewegingsonderwijs	Verzorgen het onderwijs aan de kinderen op het gebied waarin zij zijn gespecialiseerd.
Logopedie, Fysiotherapie, Ergotherapeut, Psychomotoriek	De verschillende therapeuten werken met de kinderen aan vaardigheden en begeleiden hen in de onderdelen die staan beschreven in hun behandelplan.
Secretariaat	Verzorgt de leerling-administratie en de algemene communicatie met de ouders. Daarnaast zijn zij ondersteunend aan de schoolleider.
Vrijwilligers	Ondersteunen de leerkracht in o.a. zwemmen, gymlessen en klassen-doorbrekend werken.

Binnen het team zijn verschillende disciplines werkzaam vanuit diverse afdelingen van Bartiméus. Deze afdelingen werken samen om de leerlingen de best mogelijke zorg en onderwijs te kunnen bieden.

Het team van de Bosschool kent een waardevolle mix tussen jonge medewerkers en zeer ervaren krachten. Deze combinatie maakt dat het team van de Bosschool dynamisch, veelzijdig en kundig is.

³ Commissie van Onderzoek

'We hebben een gaaf schoolplein'

4. Praktische informatie

In alfabetische volgorde van onderwerp:

Gym(kleding)

Het is de gewoonte dat de leerlingen bij de lessen bewegingsonderwijs sportkleding dragen (gymshirt, gymbroek, gymschoenen met klittenband of instappers). Als leerlingen zelf veters kunnen strikken, dan mogen veterschoenen ook. Leerlingen voor wie omkleden een te grote belasting vormt, hoeven alleen een gymshirt te dragen. Leerlingen met aangepaste schoenen of leerlingen die in een rolstoel zitten hoeven geen gymschoenen te dragen. Na de gymles is er geen douche moment. Wel is het prettig als er deodorant meegegeven wordt. Wij gaan ervan uit dat de gymkleding regelmatig thuis gewassen wordt. U kunt bij de vakleerkracht bewegingsonderwijs terecht als u vragen heeft.

Basketbal doelen in de les bewegingsonderwijs

Lesrooster

Schooltijden SO

Maandag	08.45 - 15.10 uur
Dinsdag	08.45 - 15.10 uur
Woensdag	08.45 - 12.15 uur
Donderdag	08.45 - 15.10 uur
Vrijdag	08.45 - 15.10 uur

Schooltijden VSO

Maandag	08.45 - 15.10 uur
Dinsdag	08.45 - 15.10 uur
Woensdag	08.45 - 12.15 uur
Donderdag	08.45 - 15.10 uur
Vrijdag	08.45 - 15.10 uur

Lunch en pauzes

Onder toezicht vinden de pauzes en de lunch plaats. De leerlingen eten tussen de middag in de klas en nemen zelf brood en drinken mee van thuis. Voor de ochtendpauze vragen wij u fruit mee te geven. Tijdens de lunch oefenen we met de leerdoelen "omgangsvormen en zelfredzaamheid". Tijdens de pauzes wordt geoefend met het leerdoel "invullen van je vrije tijd".

Ouderbijdrage

De ouderbijdrage is vastgesteld op € 25,-. Deze vrijwillige bijdrage is bestemd voor het financieren van aanvullende onderwijsactiviteiten. De medezeggenschapsraad geeft haar goedkeuring aan de besteding ervan. U ontvangt aan het begin van het schooljaar een brief over de vrijwillige ouderbijdrage. Hierin staat wat de school met het geld gaat doen en hoe u kunt betalen.

Als ouders/verzorgers de ouderbijdrage niet betalen, leidt dat niet tot het uitsluiten van leerlingen van deelname aan aanvullende onderwijsactiviteiten. Alle leerlingen doen mee met de activiteiten die van de ouderbijdrage betaald worden.

Schoolreis

Wij streven er naar dat de klassen eens per schooljaar op schoolreis gaan. U ontvangt hierover bericht van de leerkracht. Het kan zijn dat we hier een vrijwillige bijdrage voor vragen. Als ouders/verzorgers deze vrijwillige bijdrage niet betalen, leidt dat niet tot het uitsluiten van leerlingen.

Schooltasinformatie

Aan het begin van het schooljaar krijgt uw kind het formulier 'schooltasinformatie' mee. Op dit formulier staan belangrijke leerling gegevens zoals:

- huisadres
- telefoonnummer ouders
- medische bijzonderheden
- contactinformatie taxibedrijf

Mocht een taxi te laat komen dan neemt de leerkracht contact met u en het taxibedrijf op.

Let op!

Zorg er alstublieft voor dat uw zoon of dochter het 'schooltasinformatieformulier' altijd bij zich heeft en geef veranderingen z.s.m. aan ons door!

(Taxi)vervoer

U bent als ouder zelf verantwoordelijk voor het regelen van taxivervoer van huis naar school en weer terug. Wij raden u aan dit op tijd te regelen. Schoolmedewerkers zorgen ervoor dat uw zoon of dochter veilig de route van en naar de taxistandplaats overbrugt.

In principe is het zo dat elk kind dat is toegelaten tot Bartiméus Onderwijs in aanmerking komt voor taxivervoer. De Commissie van Onderzoek van Bartiméus geeft op verzoek van de gemeente advies over de noodzaak van aangepast vervoer voor uw zoon of dochter. Voor ondersteuning van uw aanvraag en voor de jaarlijkse aanvragen kunt u zich wenden tot het [secretariaat van de Bosschool](#).

Traktaties

Wij vragen u vriendelijk om uw kind gezond eten en drinken mee te geven. Dit geldt ook voor traktaties. Op deze manier werken we samen aan een gezonde leefstijl voor uw kind.

Verlof aanvragen

Voor het aanvragen van bijzonder verlof kunt u gebruik maken van een [formulier](#) dat u op onze website moet invullen. Wij vermelden met nadruk dat de school, buiten de vastgestelde vakanties, geen vrij mag geven voor extra vakantiedagen.

Ziek of afwezig | calamiteit buiten schooltijd

Als uw kind ziek is of om andere redenen niet naar school kan komen of als uw kind later komt, kunt u dit 's morgens tussen 8.00 en 8.45u doorgeven aan het secretariaat van de school: 0343 – 52 65 76.

De secretariaatsmedewerker geeft dit dan door aan de leerkracht.

In geval van ziekte of wijzigingen brengt u het taxibedrijf daarvan zelf op de hoogte.

Indien een leerling op school ziek wordt, dan nemen wij contact op met de ouders. Wij verwachten dat een ziek kind wordt opgehaald door de ouders. Zorgt u ervoor dat de leerkrachten een telefoonnummer hebben waarop u overdag bereikbaar bent (schooltasinformatie).

Mocht zich een calamiteit voordoen in het weekend of een schoolvakantie, bel dan s.v.p. het volgende nummer: 0343 – 526576.

'Vieringen beleven we samen'

5. Leerling-ondersteuning

Op school krijgen de leerlingen onderwijs van de groepsleerkracht en deze wordt daarbij ondersteund door o.a. onderwijsassistenten. De vraag welke ondersteuning er nodig is en wat er op school geboden kan worden wordt periodiek besproken. Daarbij worden naast het klassenteam diverse collega's vanuit hun rol en expertise betrokken.

Zorg tijdens onderwijs en extra ondersteuning

Veel leerlingen hebben niet alleen behoefte aan het volgen van kwalitatief goed onderwijs, maar ook aan zorg en verzorging. Voor een gewone school is lesgeven en zorg bieden aan uw kind soms moeilijk te combineren. Wij hebben de mogelijkheid om op school zowel onderwijs als de noodzakelijke aanvullende zorg & begeleiding te bieden.

Als de behoefte aan zorg & begeleiding de zogenaamde 'gebruikelijke zorg' overstijgt, worden met ouders afspraken gemaakt over hoeveel tijd in onderwijs nodig is én over de financiering daarvan. Dit resulteert in een 'zorg in onderwijsplan', dat ook de besprekings- en evaluatiecyclus van het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) volgt. Dit plan is voorwaardelijk voor deelname aan ons onderwijs.

Binnen Bartiméus streven we naar een optimale samenwerking tussen onderwijs en zorg. 'Eén kind, één plan' is ons uitgangspunt. Hierbij nemen we de wettelijke kaders vanuit onderwijs in acht, zodat we onderwijstijd voor ieder kind effectief kunnen inzetten. Wij zien ouders hierbij als belangrijke partners. We combineren onderwijs en zorg, waarbij de zorg dienstbaar is aan het onderwijs.

Commissie van Leerling-ondersteuning (CvL)

De commissie van Leerling-ondersteuning (CvL) komt tweewekelijks bij elkaar om leerlingen te bespreken. De vaste leden van de commissie zijn de schoolleider, de orthopedagoog en de ondersteuningscoördinatoren. Andere functionarissen (maatschappelijk werker, schoolarts, leerplichtambtenaar) kunnen op afroep aanschuiven.

De CvL is verantwoordelijk voor inhoudelijke zaken die te maken hebben met de ondersteuning van leerlingen en de kwaliteitszorg, zoals het:

- definitief stellen van de uitstroombestemming
- definitief stellen van het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP)
- bespreken van ingebrachte leerlingen
- nabespreken van de leerling die in de vorige CvL is ingebracht
- monitoren van de vorderingen van de leerlingen
- bespreken van de leeropbrengsten (cluster- en schoolfoto)
- medemonitoren van de HGW-cyclus (cyclus handelingsgericht werken)

De schoolleider, orthopedagoog en ondersteuningscoördinatoren komen ook tweewekelijks bij elkaar om organisatorische zaken van de school te bespreken. Dit noemen we de Commissie van Begeleiding (CvB)

De CvB is verantwoordelijk voor organisatorische zaken, zoals:

- het formatieplan
- de klassenindeling
- de schoolgids
- het schooljaarplan/meerjarenplan
- samenwerking met andere scholen binnen en buiten Bartiméus

Ondersteuningsstructuur

Op de Bosschool is er voor zowel het SO als het VSO een ondersteuningscoördinator (OC'er) aanwezig. De OC'ers coördineren de leerling-ondersteuning (voorheen leerlingenzorg). De ondersteuningsstructuur omvat alle werkwijzen en voorzieningen die eraan bijdragen dat leerlingen optimaal profiteren van het onderwijsaanbod van de school.

De OC'er is het eerste aanspreekpunt voor de groepsleerkracht wanneer er sprake is van zorg rondom de ontwikkeling van een leerling of behoefte aan extra ondersteuning.

De OC-ers hebben een aantal keren per jaar cluster 1 overleg met collega's van Visio. Clusterbreed werken we aan opbrengst gericht werken (OGW), werken met Edumaps en leerlijnen en gezamenlijke cursussen. Doel wordt om samen met Visio te werken met dezelfde leerlingvolgsystemen, uitstroomroutes, leerlijnen en methodes.

Er is een maatjesplan opgezet van OC-ers met een andere school binnen cluster 1.

Para)Medisch

Oogarts

Bartiméus beschikt over een eigen afdeling oogheelkunde. Bij aanmelding wordt uw zoon of dochter door de oogarts van Bartiméus onderzocht.

Wanneer er vraag is vanuit school, thuis of in geval van een herindicatie, kan dit onderzoek opnieuw plaatsvinden.

De afdeling oogheelkunde geeft geen therapie en behandelt geen oogaandoeningen. Dit is de taak van een oogarts die verbonden is aan een ziekenhuis.

Arts Verstandelijk Gehandicapten (AVG)

Een algemeen medisch onderzoek is onderdeel van de toelatingsonderzoeken. Bartiméus heeft AVG-artsen in dienst die consulentsartsen kunnen zijn voor Bartiméus Onderwijs. Het onderzoek wordt gedaan in de vorm van een vragenlijst die u bij aanmelding toegestuurd krijgt. Op grond van de ontvangen gegevens wordt beoordeeld of er medisch gezien aandachtspunten zijn bij plaatsing van uw zoon of dochter.

Eventuele veranderingen in de gezondheidstoestand van uw kind kunt u het beste tijdig doorgeven aan de leerkracht of schoolleider.

U heeft de mogelijkheid de AVG-arts van Bartiméus te consulteren via een verwijzing van uw huisarts.

GGD-arts

Net als in het reguliere onderwijs worden Bartiméus-leerlingen ook gezien door de GGD-jeugdarts. Het is de taak van deze arts om zich op de hoogte te stellen van de gezondheid van schoolgaande kinderen. De GGD verzorgt de oproep voor het onderzoek dat op school plaatsvindt en stuurt de uitnodiging naar uw huisadres. Het is de bedoeling dat u meegaat en bij het onderzoek aanwezig bent. Zonder uw aanwezigheid of toestemming vindt het onderzoek niet plaats.

Medicijnen en medische handelingen

Bartiméus wil zo goed mogelijk aansluiten bij de zorgbehoefte van leerlingen. Uiteraard zijn we hierin zo zorgvuldig mogelijk. Vanuit de overheid zijn er regels opgesteld waar scholen zich aan moeten houden bij het uitvoeren van medische handelingen. Met medische handelingen bedoelen we handelingen die op voorschrift van een arts uitgevoerd moeten worden. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het toedienen van medicijnen of (oog)druppels, het aanbrengen van huidzalf of het geven van sondevoeding.

De afspraken rondom medische handelingen zijn als volgt: als op voorschrift van een arts bij een leerling één of meerdere medische handelingen onder schooltijd verricht moeten worden, dan is het nodig dat de school beschikt over een uitvoeringsverzoek van de ouders. Daarnaast moet het een expliciet onderdeel zijn van het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) van de leerling dat door de ouders is ondertekend.

Beide documenten dienen in het leerling-dossier aanwezig te zijn. Wanneer deze niet aanwezig zijn zal de school de ouders hier om vragen. Ook wanneer de leerling de handeling zelf kan uitvoeren moeten deze documenten opgenomen zijn in het leerling-dossier.

Bartiméus is ervoor verantwoordelijk dat bekwaam en bevoegd personeel de medische handelingen uitvoert. Dit gebeurt volgens de algemene aanwijzingen die zijn opgenomen in protocollen. Bij het uitvoeren van de handelingen wordt ook rekening gehouden met de individuele behoeften van de leerling, zoals vermeld in het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP).

Het uitvoeren van een medische handeling zonder uitvoeringsverzoek van de ouders is niet toegestaan. Om die reden worden in de scholen van Bartiméus geen paracetamol, geen andere zelfzorggeneesmiddelen en geen homeopathische middelen toegediend zonder uitvoeringsverzoek en ingevuld OPP. Verdere informatie hierover kunt u opvragen bij de leerkracht.

Therapieën onder schooltijd

Voor leerlingen bestaat de mogelijkheid om onder schooltijd logopedie, fysiotherapie en ergotherapie te krijgen op indicatie van de huisarts. Fysiotherapie en ergotherapie worden door de eigen zorgverzekering gefinancierd.

De logopedist doet bij elke nieuwe leerling onderzoek naar de begeleidingsbehoefte van het kind op het gebied van taal, spraak, stem, gehoor, eten en drinken. Het belang van goed horen is juist voor een kind met beperkte visuele mogelijkheden groot. Bij twijfels over het gehoor kan de logopedist u adviseren een aanvullend gehooronderzoek te laten uitvoeren. Dat kan via uw (huis)arts of het gehoorteam van Bartiméus.

Het Bartiméus gehoorteam is gespecialiseerd in het afnemen van gehooronderzoek en het begeleidingstraject bij kinderen met een visuele beperking.

'Ik laat de wereld mijn talenten en mogelijkheden zien'

6. Reglementen en regelingen

In alfabetische volgorde van onderwerp

Beoordeling arbeidsvermogen en Wajong

Een half jaar voor uw kind 18 jaar wordt, kunt u een Beoordeling arbeidsvermogen aanvragen bij het UWV. Bij deze beoordeling onderzoekt het UWV in hoeverre iemand arbeidsvermogen heeft.

Meer informatie en verwijzingen vindt u in het document 'brief voor ouders over belangrijke wetgeving 17-jarig kind', onder het kopje 'Uw kind wordt 17?' op onze [website](#). Soortgelijke informatie en tips kunt u vinden op de website van het [Mantelzorgcentrum](#).

Bescherming persoonsgegevens

Bartiméus neemt de bescherming van gegevens die iemand aan ons toevertrouwt uiterst serieus. We leven de privacywetgeving na en gaan zorgvuldig om met de informatie over leerlingen en ouders.

Conform de privacywetgeving hebben leerlingen (en hun vertegenwoordigers) onder meer het wettelijk recht om de eigen persoonsgegevens in te zien, te wijzigen, over te dragen en te laten verwijderen. Leerlingen en/of ouders moeten ook altijd toestemming geven voor het verstrekken van dossiergegevens aan derden, als dat nodig mocht zijn.

Voor leerlingen maken we transparant welke persoonsgegevens we bewaren en met welk doel. Meer hierover leest u [hier](#) op onze website en in onze [Verklaring bescherming persoonsgegevens leerlingen](#). Alle informatie over hoe we bij Bartiméus omgaan met privacy en persoonsgegevens is tot stand gekomen in samenspraak met de medezeggenschapsorganen van Bartiméus, waar de MedezeggenschapsRaad (MR) er één van is.

Na het beëindigen van de schoolperiode door de leerling worden gegevens uit het dossier nog twee tot vijf jaar bewaard, afhankelijk van het type gegevens en wettelijke verplichtingen. Daarna worden de gegevens vernietigd. De orthopedagoog hanteert voor haar deel van het dossier de maximale bewaartermijn van de school, dat is dus vijf jaar.

Foto's en video-opnamen

Bij Bartiméus Onderwijs worden regelmatig foto's en filmopnames gemaakt voor allerlei doeleinden. Om te delen met ouders, voor de website, schoolgids, de schoolkrant of interne professionalisering.

Bij toelating van uw zoon of dochter wordt u gevraagd in hoeverre u toestemming geeft voor het gebruiken van foto- en videomateriaal van uw kind voor verschillende doeleinden.

Eenmaal gegeven toestemming kunt u later altijd herroepen. U kunt hiervoor contact opnemen met het secretariaat van uw school (zie de contactgegevens achterin het supplement bij deze schoolgids).

Incidenten

Het registreren en melden van incidenten en bijna-incidenten geeft belangrijke informatie die bijdraagt aan kwaliteitsverbetering én ongevallen voorkomt. Ook pesten en pestincidenten worden gemeld. Binnen Bartiméus wordt dit geregistreerd via het systeem Triasweb.

Triasweb is bedoeld voor medewerkers, leerlingen en bezoekers van gebouwen van Bartiméus. Van hen wordt verwacht dat zij fouten, ongevallen of bijna-ongevallen en risicovolle situaties formeel melden. Na een melding kunnen er maatregelen genomen worden om vergelijkbare gebeurtenissen in de toekomst te voorkomen.

Klachten

Bartiméus hecht aan een prettige sfeer en veilig schoolklimaat. Hoe goed iedereen ook zijn best doet, er kan iets gebeuren wat u minder prettig vindt of waarover u meer wilt weten. Neem in dat geval contact op met de leerkracht of schoolleider. Openheid werkt verhelderend.

Klachten kunnen gaan over ongewenst gedrag, beslissingen of vermoeden van nalatigheid van leiding en personeel van Bartiméus Onderwijs. U kunt denken aan klachten over:

- begeleiding/beoordeling leerlingen
- toepassen straf
- discriminatie
- seksuele intimidatie
- verbale of fysieke agressie
- geweld
- pesten

Mocht u vragen hebben over klachten(behandeling) of een klacht in willen dienen, dan kunt u contact opnemen met de vertrouwenspersoon of de klachtenfunctionaris van Bartiméus. Zij proberen door advisering of bemiddeling samen met u tot een voor beide partijen zo goed mogelijke oplossing te komen. Met klachten wordt vertrouwelijk omgegaan. Contactgegevens vindt u in het supplement van de schoolgids, onderdeel 3. De volledige klachtenprocedure vindt u op de [website](#) of kunt u opvragen bij het secretariaat.

Landelijke Klachtencommissie

Als de vorige stappen geen bevredigende oplossing hebben opgeleverd, kunt u zich nog wenden tot de Landelijke Geschillencommissie voor Bijzonder Onderwijs (GCBO) in Den Haag. Hier kunt u ook rechtstreeks een klacht indienen. Het adres van de Landelijke Geschillencommissie vindt u in het supplement bij deze schoolgids, onderdeel 4.

Schorsing en verwijdering

Wanneer sprake is van ernstig ongewenst gedrag waarbij letsel (psychisch of lichamelijk) aan anderen is toegebracht, kan een leerling van school worden gestuurd. Meestal betreft het een tijdelijke schorsing van hooguit een week, maar het kan ook leiden tot verwijdering.

Het besluit tot schorsing of verwijdering wordt genomen door de manager Kind & Jeugd die hiervoor gemandateerd is door het college van bestuur (het bevoegd gezag).

De school brengt ouders/verzorgers per brief op de hoogte van de schorsing of verwijdering. Daarin staat waarom de leerling is geschorst en voor hoe lang, of waarom en wanneer de leerling wordt verwijderd.

Betrokken ouders/verzorgers worden door de schoolleider uitgenodigd voor een gesprek over de maatregel. Daarin worden oplossingsmogelijkheden verkend en komen mogelijkheden en onmogelijkheden van opvang van de leerling op school aan de orde.

De ouders/verzorgers dan wel de leerling kunnen bezwaar maken tegen de schorsing of verwijdering bij het bevoegd gezag. Dat beslist binnen 14 dagen.

De volledige procedure vindt u [hier](#) (bij 'Documenten voor ouders'). Deze is ook op te vragen bij het secretariaat.

Sociale veiligheid

Een veilige omgeving voor leerlingen en teamleden houdt in dat er een prettige sfeer op school is. Incidenten zoals ongepast gedrag, intimidatie, diefstal en agressie worden voorkomen. Dat doen we door op tijd te signaleren en hier gericht tegen op te treden. Dit geldt ook voor het bestrijden van pestgedrag.

De wet Veiligheid op school heeft als doel dat scholen zich inspannen om pesten tegen te gaan. En dat scholen zorgen voor sociale veiligheid.

In de wet staat dat scholen:

- Een sociaal veiligheidsbeleid moeten uitvoeren. Als Bartiméus hebben we dit opgenomen in ons Veiligheidsplan.
- Een aanspreekpunt binnen de school moeten hebben waar leerlingen en ouders pesten kunnen melden. Deze persoon coördineert ook het pestbeleid op de school. Op onze school doet de orthopedagoog dit.
- De sociale veiligheid en het welzijn van hun leerlingen moeten volgen. De bedoeling hiervan is dat er altijd een actueel en representatief beeld is van de situatie op school.

De leerkrachten van uw kind kunnen u meer vertellen over wat er in de in de klas van uw kind wordt gedaan om te bouwen aan de sociale veiligheid.

Specifieke begeleidingsmogelijkheden thuis

Voor alle thuiswonende leerlingen is, op verzoek van ouders, ondersteuning in de thuissituatie mogelijk vanuit de medewerkers van de Ambulante Begeleiding (AB) van Bartiméus.

Een ontwikkelingsbegeleider kan thuis meekijken en adviezen geven op het gebied van zelfredzaamheid, spel, computeraanpassingen en oriëntatie & mobiliteit (O&M).

Een maatschappelijk werker kan u ondersteunen bij het regelen van financiën, aanvragen van indicaties, taxivervoer, computeraanpassingen, logeermogelijkheden, pedagogische hulpvragen of het nadenken over wonen en werken bij Bartiméus.

De gedragskundige kan met u meedenken over vragen rond de ontwikkeling en het opvoeden van een kind met een visuele (en meervoudige) beperking.

Wilt u hier meer over weten, neem dan contact op met Bartiméus: 088 - 88 99 888 of info@bartiméus.nl.

Tegemoetkoming scholieren 18+ en ziektekostenverzekering

Als een jongere 18 jaar wordt, vervalt de kinderbijslag voor ouders. Jongeren kunnen daarom voordat ze 18 worden de tegemoetkoming scholieren aanvragen. Dit kan via de [website van DUO](#) (Dienst Uitvoering Onderwijs).

Meer informatie en verwijzingen vindt u in de brief die we naar ouders van 17-jarige leerlingen versturen. Deze brief staat ook op onze [website](#), onder 'Documenten'.

Verzuim

Zoals u ongetwijfeld weet, is uw kind verplicht de lessen bij te wonen. Zijn er andere redenen dan ziekte of een arts bezoek om niet op school te zijn, dan vraagt u daarvoor zes weken van tevoren, schriftelijk toestemming aan de schoolleider. Dit kan [via de website](#), "meld verlof aan met dit formulier".

Wij vermelden met nadruk dat buiten de vastgestelde schoolvakanties en vrije dagen geen vrij mag worden gegeven voor extra vakantiedagen! Indien er sprake is van ongeoorloofd schoolverzuim geven wij door aan de leerplichtambtenaar van uw gemeente, omdat wij dit volgens de (leerplicht)wet verplicht zijn.

Zorg en ondersteuning Meldcode en verwijfsindex

Een meldcode voor huiselijk geweld en kindermishandeling helpt leerkrachten, medewerkers van jeugdzorg en huisartsen goed te reageren bij signalen van dit soort geweld. Sinds 1 juli 2013 zijn beroepskrachten verplicht zo'n meldcode te gebruiken bij vermoedens van geweld in huiselijke kring. Hierbij volgt de school de volgende stappen:

- signaleren van (een vermoeden van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling;
- signalen intern bespreken met een of meerdere collega's uit de commissie van begeleiding; op dit moment wordt er ook gekeken of de signalen aanleiding geven tot een registratie in de verwijfsindex;
- een gesprek met de ouders en/of het kind/de jongere;
- beslissen: hulp organiseren of melden;
- belangrijk: voordat er hulp wordt aangeboden of een melding

'Wij helpen elkaar'

Bijlage 1 | Onderwijsprogramma

Het onderwijsaanbod van de Bosschool is gericht op de brede ontwikkeling van de leerlingen.

Ontwikkelingsgebieden

Voor leerlingen SO:

- sociaal-emotionele ontwikkeling
- praktische redzaamheid
- spel
- leren leren
- zintuigen
- motoriek
- mondelinge taal

Voor leerlingen VSO:

- sociaal-emotionele ontwikkeling
- communicatie
- zelfredzaamheid
- speel-leergedrag
- zintuigelijke ontwikkeling
- lezen
- ruimtelijke oriëntatie en rekenen
- bewegen
- relaties en seksualiteit

Expertisevakken cluster 1

- Zintuigelijke ontwikkeling
- Kritische succesfactoren bij visuele beperking (in ontwikkeling)
- Braille (technisch lezen en schrijven)
- Digitale geletterdheid

Bijzondere activiteiten | projecten

De interne cultuurcoördinatoren organiseren met regelmaat klas-overstijgende projecten, in samenwerking met werkgroepen en klassenteams.

Doelgroepenmodel

De diversiteit onder leerlingen in het (voortgezet) speciaal onderwijs is enorm, maar elke leerling heeft een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) en een passende uitstroombestemming. Vanuit verschillende expertises en op verschillende momenten wordt er vervolgens bepaald wat de leerling nodig heeft om op het gewenste niveau uit te stromen. Dit is een proactief en cyclisch proces.

Om dit proces zo goed mogelijk te ondersteunen is het [Landelijk Doelgroepenmodel](#) ontwikkeld. Met dit model is de school in de gelegenheid om onderbouwd en transparant het maximaal haalbare eindniveau en het benodigde onderwijsaanbod en ondersteuning goed in kaart te brengen. De school doorloopt met het model een aantal vaste stappen die de leerling via een passende route leidt naar de maximaal haalbare uitstroombestemming.

Afbeelding 1 geeft een overzicht van de leerroutes SO van Bartiméus, gebaseerd op het Doelgroepenmodel. Voor de leerroutes VSO is er een vergelijkbaar overzicht, zie afbeelding 2.

Het groeperen van de leerlingen in de Bosschool is gebaseerd op het Doelgroepenmodel en het schema onderwijsaanbod.

Op de Bosschool worden op het so en het vso de leerroutes 1 t/m 4 aangeboden.

Afbeelding 1: Overzicht leerroutes so Bosschool, volgens het Landelijk Doelgroepenmodel, versie basisonderwijs

Landelijk Doelgroepenmodel GO (versie basisonderwijs)		1	2	3	4
Profiel					
Totaal IQ		< 20	20 - 34	35 - 49	50 - 69
Indeling inspectie		< 35		35 - 49	50 - 69
Ontwikkelings-niveau	Sociaal-emotionele ontwikkeling	Zeer forse achterstand	Forse achterstand	Grote achterstand	Kleine achterstand
	Executieve functies	Zeer forse achterstand	Forse achterstand	Grote achterstand	Kleine achterstand
	Communicatie	Zeer forse achterstand	Forse achterstand	Grote achterstand	Kleine achterstand
Didactisch functioneringsniveau			FN <E3	FN E3-M5	
Leerstandaard		Plancius niveau 1-6	SO-ZML niveau 3	SO-ZML niveau 6	SO-ZML niveau 9 Basisleerlijn niveau 4
Ondersteunings-behoeften	Sociaal-emotionele ontwikkeling	Zeer intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig
	Leren en ontwikkelen, incl. executieve functies	Zeer intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig
	Communicatie	Zeer intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig
	Fysieke situatie	Zeer intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig
	Medische situatie	Zeer intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig
Uitstroombestemming		VSO			PrO
				VSO	VO

Versie mei 2021

sectorraad go
voor gespecialiseerd onderwijs

Afbeelding 2: Overzicht leerroutes vso Bosschool, volgens Landelijk Doelgroepenmodel, versie voortgezet onderwijs

Landelijk Doelgroepenmodel GO (versie voortgezet onderwijs)					
Profiel		1	2	3	4
Totaal IQ		< 20	20 - 34	35 - 49	50 - 69
Indeling inspectie		< 35		35 - 49	50 - 69
Ontwikkelingsniveau	Sociaal-emotionele ontwikkeling	Zeer forse achterstand	Forse achterstand	Grote achterstand	Kleine achterstand
	Executieve functies	Zeer forse achterstand	Forse achterstand	Grote achterstand	Kleine achterstand
	Communicatie	Zeer forse achterstand	Forse achterstand	Grote achterstand	Kleine achterstand
Didactisch functioneringsniveau				FN E3-E4	FN M5-E6
Leerstandaard		Plancius VSO niveau 2	VSO niveau 6	VSO niveau 9	VSO niveau 12
Ondersteuningsbehoeften	Sociaal-emotionele ontwikkeling	Zeer intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig
	Leren en ontwikkelen, incl. executieve functies	Zeer intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig
	Communicatie	Zeer intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig
	Fysieke situatie	Zeer intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig
	Medische situatie	Zeer intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig
Uitstroombestemming		Belevingsgericht	Taakgericht	Arbeidsmarktgericht Beschut werk	Beschut werk Arbeid
Uitstroomrichting		Dagbesteding			Arbeid

Versie mei 2021

sectorraad go
voor gespecialiseerd onderwijs

'ICT heeft ons veel te bieden'

Bijlage 2 | Toelating

Commissie van Onderzoek regelt toelating

De toelating tot (voortgezet) speciaal onderwijs of Ambulante Onderwijskundige Begeleiding (AOB) is wettelijk geregeld en in handen van de Commissie van Onderzoek (CvO). Leerlingen met een visuele beperking die hen ernstig belemmert tijdens leren, komen in aanmerking voor onderwijs of AOB van Bartiméus.

De CvO houdt zich aan de richtlijnen van de Wereldgezondheidsorganisatie voor blinde of slechtziende kinderen. Meer informatie over de toelating en toelatingscriteria vindt u [hier](#).

Procedure voor toelating

Een maatschappelijk werker die deel uitmaakt van de CvO heeft bij aanmelding eerst een intake. Daarna wordt u met uw zoon of dochter uitgenodigd voor een aantal onderzoeken:

- oogheelkundig onderzoek
- algemeen medisch onderzoek
- psychologisch onderzoek
- en/of observatie in school

De CvO bespreekt de onderzoeksresultaten, onderzoekt of er een indicatie is voor onderwijs of begeleiding en formuleert een advies. Zij doet dit in samenwerking met de betrokken collega's van Bartiméus Kind & Jeugd. Het voordeel van die samenwerking is dat onderwijs, wonen, ambulante begeleiding en/of verblijf goed op elkaar worden afgestemd.

Bij het formuleren van het advies wordt zoveel mogelijk uitgegaan van de gedachte: 'Gewoon onderwijs waar dat kan, speciaal waar het nodig is'. Het advies wordt met u besproken en de mogelijkheden worden bekeken. Ouders/verzorgers kiezen zelf of zij hun kind aanmelden voor onze school.

Soms blijkt gaandeweg dat Bartiméus Onderwijs toch niet de juiste plek is voor uw zoon of dochter. In dat geval overleggen wij met u - of u met ons - over het samen naar een goede plaats zoeken.

'Schommelen is heel gaaf'

Bijlage 3 | Zicht op ontwikkeling en begeleiding

Voor iedere leerling wordt aan het begin van het schooljaar een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) opgesteld. Hierin staan de capaciteiten van uw zoon of dochter plus belemmerende en bevorderende factoren beschreven. Tevens wordt een verwachte uitstroombestemming voor het (voortgezet) speciaal onderwijs vastgesteld. De verwachte uitstroombestemming en de onderwijsbehoeften worden in het OPP vastgelegd. Op basis hiervan stellen we samen met u de leerdoelen op.

U wordt drie keer per schooljaar uitgenodigd voor een OPP-bespreking (deels) samen met uw zoon of dochter. Indien nodig sluit de ondersteuningscoördinator en/of de orthopedagoog aan. Tijdens deze bespreking bekijken we samen met u hoe de ontwikkeling van uw kind verloopt. We stellen eventueel doelen bij en spreken nieuwe doelen af. In februari en aan het eind van het schooljaar wordt het OPP met u geëvalueerd.

Groepsplan en leerlingplan

Als we het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) hebben besproken en we met elkaar de doelen helder hebben, legt de leerkracht dit vast in een groepsplan. We streven ernaar dat de leerlingen zoveel mogelijk met elkaar en van elkaar leren in kleine groepen.

Vanuit de groepsplannen genereren we het individuele leerlingplan. Hierin staat precies beschreven aan welke specifieke doelen uw kind werkt. Deze doelen zijn in de OPP-besprekingen al zoveel mogelijk met u samen afgestemd. Als het OPP is opgesteld, wordt het OPP naar u opgestuurd voor ondertekening.

'Ik kan heel veel zelf'

'werken is leuk!'

Bijlage 4 | Stage op het VSO

De meeste leerlingen gaan in de eindfase van het VSO een dag(deel) in de week stagelopen op een mogelijk toekomstige werkplek. Een stage in de eigen woonomgeving is ook mogelijk. In een enkel geval komt een leerling in aanmerking voor een sociale werkvoorziening. Tijdens het stage lopen leren de leerlingen diverse werknemersvaardigheden.

Bij Bartiméus kennen we de volgende stageplekken:

- Werkplaats Boschwijk
- Zorgboerderij Langbroek
- Historische theetuin
- Werkplaats Driebergen
- Dienstverlening
- Industrie
- De Weegbree

Onze stagecoördinator begeleidt leerlingen tijdens hun stageperiode en bereidt hen voor op dagbesteding. Samen met ouders en eventueel de maatschappelijk werker wordt er gezocht naar een passende werkomgeving. De maatschappelijk werker of de medewerker van [MEE](#) (cliënt-ondersteuning) kan u begeleiden bij het aanvragen van indicaties of een uitkering.

Meer informatie over de stage- en toekomstige werkplekken van Bartiméus vindt u op [Dagbesteding Bartiméus](#).

Marnix op stage bij Catering Boswijk

Billy gaat tijdens zijn stage glas wegbrengen naar de glasbak

Bijlage 5 | Over Bartiméus

De Bosschool maakt deel uit van stichting Bartiméus Onderwijs. Deze stichting is onderdeel van Bartiméus, klantgroep Kind en Jeugd. Stichting Bartiméus Onderwijs heeft een college van bestuur, waarvan u de contactgegevens in het supplement schoolgids vindt.

Op de tweede pagina van deze schoolgids leest u meer over wat Bartiméus doet. In deze bijlage vindt u meer algemene informatie over de klantgroep Kind & Jeugd van Bartiméus en over Bartiméus Onderwijs.

Bartiméus Kind & Jeugd

Sinds begin 2020 is de organisatiestructuur van Bartiméus zo opgebouwd dat alle expertise gebundeld is rond verschillende klantgroepen: Kind & Jeugd, Volwassenen, Volwassenen met een meervoudige beperking, Senioren, Bedrijven & maatschappij en Accessibility. Op die manier kunnen we al onze kennis en ervaring optimaal inzetten voor de behoefte en vragen van alle mensen in Nederland die slechtziend of blind zijn.

Het gaat bij de klantgroep Kind & Jeugd naast het onderwijs en de ambulante onderwijsbegeleiding om het expertisecentrum diagnostiek visuele aandoeningen en de ambulante begeleiding van kinderen en gezinnen. Binnen Kind & Jeugd werken we toe naar integraal werken.

De ambitie van Kind & Jeugd is dat ieder kind en elke jongere datgene kan ontwikkelen en uit het leven kan halen wat maximaal haalbaar is (laat zien wat jij kan!). We werken op basis van de meest recente inzichten over (de gevolgen van en leven met) visuele beperkingen vanuit één kind één plan.

Meer informatie over Bartiméus Kind & Jeugd leest u op onze [website](#).

Bartiméus Onderwijs

De Bosschool is onderdeel van de onderwijsinstelling Bartiméus Onderwijs, ondergebracht in stichting Bartiméus Onderwijs. Bartiméus Onderwijs is onderdeel van stichting Bartiméus Sonneheerdt, klantgroep Kind & Jeugd.

Het speciaal onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs aan leerlingen met een visuele beperking zijn geregeld in de Wet op de Expertisecentra.

Als expertisecentrum heeft Bartiméus Onderwijs drie hoofdtaken:

- zorgen voor speciaal of voortgezet speciaal onderwijs aan leerlingen van 4 tot 20 jaar met een (meervoudige) visuele beperking. Dit onderwijs sluit zoveel mogelijk aan bij het reguliere basisonderwijs en voortgezet onderwijs.
- ambulante onderwijskundige begeleiding verzorgen voor leerlingen met een visuele (meervoudige) beperking en ondersteuning van de scholen.
- onderwijsondersteunende activiteiten verzorgen zoals:
 - oogheelkundig, didactisch en psychologisch onderzoek
 - advisering van ouders
 - maken van ontwikkelingsperspectieven
 - vastleggen van wederzijdse verplichtingen in begeleidingscontracten
 - opzetten en verzorgen van cursussen
 - onderzoek en ontwikkeling
 - training op gebied van oriëntatie en mobiliteit
 - adviseren over en demonstreren van geavanceerde apparatuur

Bartiméus verzorgt speciaal en voortgezet speciaal onderwijs op de Bosschool in Doorn. Daar wordt onderwijs gegeven aan leerlingen met een visuele en meervoudige beperking die zeer moeilijk leren. Speciaal onderwijs vindt in Zeist en Lochem plaats. En voortgezet speciaal onderwijs vindt in Zeist plaats.

Daarnaast verzorgt Bartiméus Ambulante Onderwijskundige Begeleiding (AOB) vanuit de locaties in Zeist, Lochem en Zwolle.

Meer informatie over de AOB vindt u op [onze website](#).

EduVIP

Veel informatie over onderwijs en begeleiding aan kinderen en jongeren met een visuele beperking is te vinden op de website www.eduvip.nl. Dit is een website die samen met Visio wordt onderhouden en waarop informatie is te vinden over veel onderwerpen zoals: oefenexamens voor de vakken van het voortgezet onderwijs, een typetraining voor leerlingen op het basisonderwijs en nog veel meer.

Missie, identiteit en bouwstenen

In onderstaande infographic (afbeelding 3) vindt u puntsgewijs beschreven wat onze missie, identiteit, ons motto en onderwijs- en begeleidingsconcept is. Over de visie van Bartiméus las u al op pagina 2.

Meer achtergrondinformatie over onze uitgangspunten is te vinden in ons instellingplan, dat op de [website](#) staat (zie kopje 'Documenten').

Afbeelding 3: infographic met onze missie en identiteit, ons motto en onderwijs- en begeleidingsconcept (de bouwstenen)

Bartiméus Onderwijs

Onze missie

B: Wij zijn er voor alle mensen in Nederland die slechtziend of blind zijn. We zijn er voor hun naasten en voor de professionals om hen heen. We stellen alles in het werk om mogelijk te maken dat mensen met een visuele beperking het leven kunnen leiden dat bij hen past en zich voluit kunnen ontplooiën. Want het gaat niet om hoeveel procent je ziet. Het gaat om hoeveel procent je leeft.

Onze identiteit

→ Christelijke waarden maken ons werk betekenisvol. Wij stellen ons open op en zetten ons in voor iedereen die de christelijke waarden respecteert en ernaar handelt.

→ De mens in relatie tot zijn/haar medemens staat centraal. Ieder mens is uniek en mag er zijn met zijn/haar persoonlijke eigenschappen. Wij oordelen en veroordelen niet.

Ons motto

Onder het motto 'Ik doe mee!' willen wij leerlingen met ons onderwijs en onze ambulante onderwijskundige begeleiding zo goed mogelijk toerusten voor participatie, nu en in de toekomst.

Ik doe mee!

Onze bouwstenen

wij kennen je en dagen je uit tot leren naar vermogen

wij creëren een balans tussen uitdaging en veiligheid

wij helpen je bij het ontwikkelen van een reëel zelfbeeld

wij vergroten je wereld

wij maken informatie toegankelijk voor je

Deze bouwstenen geven richting aan het handelen van onze professionals in de scholen en de ambulante onderwijskundige begeleiding.

Instellingsplan en jaarplan

Scholen in Nederland stellen elke vier jaar een school- of instellingsplan op. Daarin worden de ambities voor de langere termijn geformuleerd.

Bartiméus Onderwijs focust in haar instellingsplan op het concretiseren van de weg naar 'participatie'. Voor alle leerlingen betekent dit dat zij meedoen aan de samenleving vanuit hun talenten en mogelijkheden, nu en later. Het instellingsplan is [hier](#) te vinden op de website van Bartiméus (onder het kopje 'Documenten').

Elke school heeft vanuit de instellingbrede ambities schooleigen ambities voor de lange termijn benoemd. Met jaarplannen op sector- en schoolniveau werken we stap voor stap aan het realiseren van onze ambities. In het supplement van de schoolgids vindt u meer informatie over de gerealiseerde doelen uit schooljaar 2021-2022 en de te realiseren doelen in het komende schooljaar 2022-2023.

Innovatie en ontwikkeling

Onderwerpen die bij Bartiméus veel aandacht vragen én krijgen zijn:

- veranderende wensen en behoeften van leerlingen en ouders
- nieuwe technologieën en onderwijsmethoden
- nieuwe kwaliteitseisen van de overheid
- de wens om expertise vast te leggen en te borgen

U vindt ze uitgewerkt terug binnen het instellingsplan en de daarvan afgeleide jaarplannen.

Ook werken we bij Bartiméus aan vernieuwende projecten die bijvoorbeeld door het [Bartiméus Fonds](#) of door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW) worden gefinancierd.

Medewerkers kunnen hiervoor geheel of gedeeltelijk voor bepaalde tijd worden vrijgesteld van hun normale werkzaamheden.

Die projecten hebben tot doel nieuwe werkwijzen of producten te ontwikkelen en in te voeren, bijvoorbeeld om de toegankelijkheid en kwaliteit van het onderwijs te vergroten. Of om te bekijken hoe nieuwe technologieën en hulpmiddelen kunnen worden ingezet.

Ook zijn er projecten die tot doel hebben kennis en ervaring vast te leggen.

ICT (informatie- en communicatietechnologie)

In het onderwijs van Bartiméus maken we veel gebruik van ICT. Het doel is dat leerlingen ICT-hulpmiddelen gebruiken voor leren, wonen, werken en vrije tijd.

Hoe wordt ICT ingezet op de scholen van Bartiméus?

Alle leerlingen van de Bosschool leren omgaan met de iPad en wanneer mogelijk met de pc. Waar mogelijk wordt er een groot beeldscherm en software gebruikt voor vergroting en spraak.

In de klaslokalen van het SO in Zeist en Lochem staan desktopcomputers voor slechtziende leerlingen. Zij gebruiken een groot beeldscherm en software voor vergroting en spraak.

Op het Bartiméus College in Zeist gebruiken de leerlingen een laptop en indien nodig kunnen zij een groot beeldscherm gebruiken. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van tablets en smartphones.

De kennisorganisatie

In de koers van Bartiméus neemt het laten stromen van kennis een belangrijke plaats in. Bartiméus ontwikkelt zich verder om dé expertise-organisatie op het gebied van leven, leren en werken met een visuele beperking te zijn.

Bartiméus investeert in het vergroten van de kennis en expertise op het gebied van visuele beperkingen. Deze kennis passen we niet alleen toe in onze eigen scholen, maar dragen deze ook over aan anderen.

Als expertiseorganisatie zijn we elke dag bezig met het ontwikkelen, delen, toepassen en implementeren van onze kennis ten behoeve van leerlingen.

Meer informatie over onze kennisorganisatie vindt u op onze [website](#) Expertise Bartiméus.

Medezeggenschapsraad (MR)

Bartiméus heeft een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad voor de scholen in Doorn, Lochem en Zeist en de Ambulante Onderwijskundige

Begeleiding (AOB). Deze medezeggenschap is geregeld in de Wet medezeggenschap op scholen (Wms). Ook de Wet op de expertisecentra (Wec) voor voorzieningen in het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs is van toepassing op de MR.

Missie en werkwijze MR

De MR komt op voor de belangen van leerlingen, ouders en personeel en zet zich in voor de kwaliteit van het onderwijs. De MR bestaat uit acht leden (vier ouders en vier personeelsleden) en wordt ondersteund door een ambtelijk secretaris. De MR vergadert in de regel tien avonden per jaar. Andere ouders en personeelsleden kunnen als toehoorder de vergaderingen bijwonen.

Rechten MR

De MR is bevoegd alle schoolaangelegenheden te bespreken. Ook is de MR bevoegd aan de schoolleiding en het bestuur van Bartiméus voorstellen te doen en standpunten kenbaar te maken. Op deze voorstellen en standpunten moeten zij met argumenten reageren. Op een aantal punten heeft de MR instemmingsrecht. Dat betekent dat een maatregel alleen van kracht kan worden als de MR instemt.

Wilt u contact?

U kunt in contact komen met de MR via de ambtelijk secretaris door te mailen naar mr-onderwijs@bartimeus.nl. Of te bellen: 088 – 88 99 888. Meer informatie over de MR en de verslagen van de MR-vergaderingen vindt u op de [website van de MR van Bartiméus](#).

Sponsoring

Bartiméus Onderwijs wordt niet door het bedrijfsleven gesponsord. Het Bartiméus Fonds financiert tijdelijke projecten om de kwaliteit van onderwijs verder te verhogen. Daarnaast ondersteunen enkele stichtingen de activiteiten van Bartiméus.

Inspectiebezoek en toezichtarrangementen

Minstens één keer in de vier jaar onderzoekt de onderwijsinspectie ieder schoolbestuur in Nederland. Dan wordt onderzocht of het bestuur op zijn scholen zorgt voor onderwijs van voldoende kwaliteit en of het financieel in staat is om ook in de toekomst goed onderwijs te blijven verzorgen.

In november 2018 vond het meest recente vierjaarlijks bezoek bij Bartiméus plaats. Wij zijn er trots op dat de onderwijsinspectie van oordeel is dat alle scholen van Bartiméus voldoende basiskwaliteit leveren én dat de kwaliteitszorg en het financieel beheer door het bestuur op orde is. Het basistoezicht is in februari 2019 vastgesteld voor alle scholen.

De rapportage van het vierjaarlijks bezoek vindt u op de [website van de onderwijsinspectie](#).

Zelfevaluatie- en tevredenheidsonderzoek

Het zelfevaluatie- en tevredenheidsonderzoek Qfeedback wordt jaarlijks onder ouders, leerlingen (waar mogelijk) en onderwijsmedewerkers afgenomen. Een onderdeel hiervan is de monitoring van de sociale veiligheid van leerlingen. Als leerlingen niet de vragenlijst in kunnen vullen, wordt er voor hen een observatielijst ingevuld.

De resultaten worden besproken met en teruggekoppeld aan de betrokkenen. De resultaten leveren een aantal ontwikkeldoelen op die scholen opnemen in het schooljaarplan.

In het supplement behorend bij deze schoolgids vindt u een samenvatting van de meest recente resultaten van het zelfevaluatie- en tevredenheidsonderzoek.

Bijlage 6 | Afkortingenlijst

AB	Ambulante Begeleiding
AD(H)D	Attention Deficit (Hyperactivity) Disorder
AOB	Ambulante Onderwijskundige Begeleiding
ASS	Autismespectrumstoornis
AVG	Arts Verstandelijk Gehandicapten
CTO	computertoegankelijkheidsonderzoek
CvB	Commissie van Begeleiding
CVI	Cerebral Visual Impairment, cerebrale visusstoornissen
CvL	Commissie van Leerlingondersteuning
CvO	Commissie van Onderzoek
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs

GCBO	Landelijke Geschillencommissie voor Bijzonder Onderwijs
HGW	Handelingsgericht werken
Hbo	Hoger beroepsonderwijs
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
KOG	Kleuterobservatiegroep
KSF	Kritische succesfactoren
LVOS	Leerling- en onderwijsvolgsysteem
Mbo	middelbaar beroepsonderwijs
MR	Medezeggenschapsraad
NAH	Niet-aangeboren hersenletsel
O&M	Oriëntatie & Mobiliteit
OC'er	Ondersteuningscoördinator
OCW	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen
OGW	Opbrengstgericht werken
OPP	ontwikkelingsperspectiefplan
OR	Ondernemingsraad
OVM	Ontwikkelingsvolgmodel
po	primair onderwijs
PrO	Praktijkonderwijs
RT	remedial teaching
SEL	Sociaal Emotioneel Leren
So	speciaal onderwijs
Vso	Voortgezet Speciaal Onderwijs
WEC	Wet op de Expertisecentra
WMS	Wet op de Medezeggenschap voor Scholen
ZML	zeer moeilijk lerend